

הַמְלַמֵּד

מתכוננים לפרשה

parashatshavua.com

פרשת וַיֵּצֵא

מה בפרשה?

יַעֲקֹב יָצָא מִבְּאֵר שָׁבַע וְהָלַךְ חָרָנָה מִבְּאֵר שָׁבַע בַּדֶּרֶךְ יַעֲקֹב חָלַם חֲלוֹם וּבוֹ הוּא רָאָה סֻלָּם אֲשֶׁר מַלְאֲכֵי אֱלֹקִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בּוֹ וּבַחֲלוֹם ה' הִבְטִיחַ לְיַעֲקֹב וּלְזַרְעוֹ אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן וְעוֹד, שֶׁה' יִשְׁמֹר עָלָיו בְּכָל אֲשֶׁר יֵלֵךְ עַד אֲשֶׁר יָשׁוּב לְאֶרֶץ כְּנַעַן. יַעֲקֹב הִגִּיעַ לְחָרָן וּמָצָא אֶת הָרוֹעִים מִתְאַסְפִים לְיַד הַבְּאֵר כְּדֵי שֶׁיּוּכְלוּ לְהָרִים בְּיַחַד אֶת הָאֶבֶן שֶׁעַל פִּיהָ. כַּאֲשֶׁר יַעֲקֹב רָאָה אֶת רָחֵל בָּאָה עִם הַצֹּאן הוּא גָּלַל אֶת הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר בְּעַצְמוֹ. הוּא נִשְׁאַר בְּבֵית לָבָן וְעָבַד עֲבוּר רָחֵל בִּתּוֹ, אֲבָל בְּשָׁעָה שֶׁנִּשְּׂאוּ לָבָן הֶחְלִיף אֶת רָחֵל בְּלֵאָה. יַעֲקֹב הִמְשִׁיךְ לַעֲבֹד אֵצֶל לָבָן עֲבוּר רָחֵל.

לֵאָה יָלְדָה אֶת רְאוּבֵן, שִׁמְעוֹן, לֵוִי וִיהוּדָה. כַּאֲשֶׁר רָחֵל רָאֲתָה שֶׁהִיא אֵינָהּ יוֹלֶדֶת, הִיא מָסְרָה אֶת שִׁפְחָתָהּ בִּלְהָה לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה וּבִלְהָה יָלְדָה אֶת דָּן וְאֶת נַפְתָּלִי. גַּם לֵאָה מָסְרָה אֶת שִׁפְחָתָהּ לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה - וְזִלְפָּה יָלְדָה אֶת גָּד וְאֶת אָשֵׁר. ה' שָׁמַע אֶת תְּפִלּוֹתֶיהָ שֶׁל לֵאָה וְהִיא יָלְדָה עוֹד, אֶת יִשָּׂשכָר וּזְבוּלוּן. ה' שָׁמַע אֶת תְּפִלּוֹתֶיהָ שֶׁל רָחֵל וְהִיא יָלְדָה אֶת יוֹסֵף. לָבָן אָמַר שֶׁיְּשַׁלֵּם לְיַעֲקֹב עֲבוּר כָּל הָעֲבוֹדָה אֲשֶׁר עָבַד אֶצְלוֹ. הַשָּׁנִים הִסְכִּימוּ עַל סוּג הַצֹּאן אֲשֶׁר יִמְסֹר לְיַעֲקֹב כְּשָׂכָר עַל עֲמָלוֹ וּבְדֶרֶךְ נֵס דַּוְקָא הַסּוּג הַזֶּה הִתְרַבָּה וְיַעֲקֹב הִתְעַשֵּׁר.

יַעֲקֹב בּוֹרֵחַ מִלָּבָן עִם כָּל מִשְׁפַּחְתּוֹ וּרְכוּשׁוֹ וְרָחֵל גּוֹנֶבֶת אֶת הָעֲבוֹדָה זָרָה שֶׁל לָבָן אָבִיהָ. ה' נִרְאָה לְלָבָן בַּחֲלוֹם וְהִזְהִירוֹ שֶׁלֹּא יִפְגַּע בְּיַעֲקֹב. יַעֲקֹב וְלָבָן כָּרְתוּ בְּרִית וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּפוֹגֵשׁ שׁוּב מַלְאָכִים. (הרב צבי האריס)

איור: ינון פתחיה

הגיליון השבועי מוקדש
ע"י משפחת יואלי הי"ו

סולם יעקב

יעקב אבינו יוצא בציווי יצחק ורבקה, לאחר שקבל את הברכות בחכמה מיצחק לכיוון חרן. בדרך נשאר ללמוד ארבע עשרה שנה בבית מדרשם של שם ועבר. יעקב אבינו מגיע להר המוריה ובן רגע שוקעת השמש ויעקב שוכב לישון.

1. מה יעקב אבינו רואה בחלום?(השלימו) (כ"ח,י"ב) סולם _____ ומלאכי אלוהים _____ בו.
2. כשיעקב אבינו רוצה לישון הוא לוקח "מאבני המקום וישם מראשותיו" . כאשר הוא משכים כתוב :"ויקח את האבן אשר שם מראשותיו" . מה לומדים חז"ל? (רש"י כח,יא) _____
_____
3. "והנה ה' נצב עליו" .הקב"ה מברך את יעקב, השלימו:
בברכת הארץ: "הארץ _____ _____ _____ _____ _____ _____ ולזרעך .." (כח,יג)
בריבוי בנים ובנות: "והיה זרעך _____ _____ _____ _____ _____ _____ ונגבה.." (כח,יד)
בזכות לברך לכל העולם:"ונברכו _____ _____ _____ _____ ובזרעך". (כח,יד)
בשמירה בגלות: "ושמרתיך _____ _____ _____ _____ _____ _____ הזאת (כח,טו)
הבטחה לקיום הברכה: "כי לא _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____לך ". (כח,טו)
4. יעקב משכים בבוקר מה הוא עושה עם האבן? (כח,יח) _____
5. כיצד יעקב קורא למקום? (כח,יט) _____
6. יעקב נודר נדר. מה תהיה האבן אשר שם מצבה? (כח,כב) _____
7. מה יעשה יעקב עם הממון שלו? (כח,כב) _____

המפגש של יעקב ורחל

לאחר הבשורות הטובות מהקב"ה יעקב נשא רגליו לחרן, לביתו של לבן אח של רבקה אמנו, יעקב מגיע אל באר המים ליד חרן ושם רואה שלושה עדרי צאן מחכים ליד הבאר. יעקב מנסה לברר פרטים על לבן דודו.

1. מדוע לא יכלו רועי הצאן להשקות את העדרים? (כט,ח) _____
_____
2. מה עושה יעקב כאשר הוא רואה את רחל באה עם הצאן? (כט,י) _____
_____
3. מדוע בכה יעקב כשפגש את רחל? (2 סיבות) (רשי כט,יא) _____
_____
_____
4. יעקב מספר לרחל כי הוא בנה של רבקה, ורחל רצה לבשר ללבן אביה. מה עושה לבן? (כט,יג)
_____
5. מדוע לבן רץ לקראת יעקב מחבק אותו ומנשק אותו? (רשי כט,יג) _____
_____
_____
6. מדוע היו עיני לאה רכות? (רשי כט,יז) _____
_____

בנין בית יעקב

1. יעקב נכנס חסר כל לביתו של לבן ומתחיל לעבוד אצלו. מה הוא מבקש כמשכורת ותמורת מה?(כט,יח)
_____
2. לבן מסכים לעסקה והזמן חולף במהירות מאהבת יעקב את רחל. לבן הרמאי עורך משתה חתונה בין יעקב ורחל אך בלילה מוחלפת הכלה. את מי רואה יעקב בבוקר? (כט,כה) _____
3. מה התירוץ של לבן הרמאי להחלפת הכלה? (כט,כו) _____
4. לבן מציע ליעקב להתחתן עם רחל בעוד שבעה ימים. מה התנאי? (כט,כז) _____
_____
5. ה׳ רואה כי לאה שנואה ולכן נותן לה ללדת ואילו רחל עקרה. מי הבנים שנולדו ראשונים?
_____ כי ראה ה׳ בעניי (כט,לב)
_____ כי שמע ה׳ כי שנואה אנוכי(כט,לג)
_____ עתה הפעם ילווה אישי אלי (כט,לד)
_____ הפעם אודה את ה׳ (כט, לה)
6. רחל עקרה ולכן מבקשת מיעקב שיתחתן גם עם אמתה בלהה ואולי ממנה היא תיבנה. מי שני הבנים שנולדו? (ל,ו־ח) _____
7. גם לאה מבקשת מיעקב להתחתן עם אמתה, זלפה. מי שני הבנים שנולדו לאחר מכן? (ל,יא־יג) _____
8. הקב״ה שומע את תפילות לאה והיא יולדת עוד שלושה ילדים. מי הילדים? (ל,יח־כא) _____
9. ה׳ אוסף את חרפתה (בושתה) של רחל, והיא יולדת בן. מי הוא? (ל,כד) _____

שכרו של יעקב

לאחר לידת יוסף יעקב רוצה לחזור לארץ ישראל ומבקש את שכרו מלבן הרמאי. לבן ידע שהקב״ה ברך אותו בבנים(שהרי לפני זה לא היו לו כי רחל היתה רועת צאן). וגם בעושר גדול.

1. יעקב מבקש את שכרו מתוך הצאן שיוולד בעתיד. יעקב עורך הסכם עם לבן שיסירו חלק מהכבשים והעיזים מכל העדר שלו הקיים. יעקב מציע להוריד ...השלימו:
״כל שה _____ [מנומר בחברבורות דקות(כמו אצל נמר)] _____ [מלשון טלאי שהם חברבורות גדולות]
וכל_____ בַּכְּשָׂבִים _____ _____ בָּעִזִּים והיה שכרי ״(ל,לב)
2. לבן הרמאי מסכים, אך בפועל מוריד גם תיישים ועיזים עקודים וכל העיזים שיש בהם כתמים לבנים בצמר כדי שיעקב לא יצליח. יעקב לוקח מקלות ומקלף את הקליפה מהמקלות בצורות מסויימות כך שהם נראים מנומרים מה יולדות הצאן שרואות את המקלות בזמן ששותות מים בשקתות המים? (ל,לט)
_____
3. ה׳ מברך את יעקב והוא הופך לעשיר גדול. מה אומרים בניו של לבן מקנאתם? (לא,א)
_____

החזרה לארץ ישראל

יעקב שומע את דברי בניו של לבן על כך שכל העושר שלו שייך ללבן ואף רואה שלבן מתנהג אחרת

1. ה' מתגלה ליעקב. מה ה' מצווה את יעקב? (לא,ג) _____
2. יעקב קורא לרחל ולאה לשדה ומספר להם על אביהן שניסה לרמותו הרבה פעמים אך ה' שמר עליו , ועל הציווי לחזור לארץ. רחל ולאה מסכימות עם יעקב ומעודדות אותו לעזוב. מה עושה רחל לפני העזיבה מחרן? (לא,יט) _____
3. יעקב מנצל את הזמן שלבן הולך לגזוז את הצאן ובורח עם כל המשפחה והרכוש לכיוון ארץ ישראל. מה עושה לבן לאחר ששומע זאת? (לא,כג) _____
4. מה ה' אומר ללבן בלילה לפני שמגיע ליעקב? (לא,כד) _____
5. לבן משיג את יעקב בהר הגלעד וכועס על יעקב על הפרידה ללא הודעה ועל גניבת התרפים. מה עונה יעקב? (לא,לב) _____
6. לבן מחפש את התרפים בכל האוהלים. מה עושה רחל? (לא,לד)

_____

7. יעקב כועס על לבן על עשרים שנות עבודה שבהן לבן רימה את יעקב למרות מאמציו.
רחליך ועיזיך _____ (לא,לח) (לא הפילו בהריון)
אילי צאנך _____ (לא,לח) (לא לקחתי לעצמי לאכול)
טרפה_____ (לא,לט) (שנטרפו ולא באשמתי , שילמתי)
גנובתי _____לילה (לא,לט) (גם אלה שנגנבו ביום ובלילה,שילמתי לך)
ביום אכלני _____ בלילה (לא,מ) (רעיתי את צאנך בחום הקשה בימים ואף בלילות הקפואים בקרח).
ותדד _____ כדי לשמור על הצאן שלך. (לא,מ)

8. לבן כופר בטובה של יעקב אך מציע לכרות ברית. יעקב מבקש מבניו ללקוט אבנים ולבנות מצבה, שיהיה תזכורת לברית. כיצד יעקב קורא למצבה? (לא,מז) _____
9. מה הברית שכורתים לבן ויעקב על המצבה? (לא,נב) _____

_____

10. לאחר הפרידה מלבן, יעקב חוזר ארצה ופוגש במלאכי ה'. כיצד יעקב קורא למקום? (לב,ג) _____

א"ת לפרשת השבוע

השלימו את המילים מתוך הפרשה

פ "וישבע יעקב ב _____ אביו יצחק" (פרק ל"א פסוק נ"ג).

ר _____ באה אל הבאר עם הצאן אשר לאביה (פרק כ"ט פסוק ט').

ש _____ יצק יעקב על המצבה שהקים בבית אל (פרק כ"ח פסוק י"ז).

ת _____ גבה רחל מאביה (פרק ל"א פסוק י"ט).

ו "ויהי לו צאן רבות _____ _____ _____ _____ " (פרק ל' פסוק מ"ג).

י _____ נקרא כך כיוון שבלידתו הודתה אימו לה' (פרק כ"ט פסוק ל"ה).

צ _____ לטענת לבן אין לתת אותה לפני הבכורה (פרק כ"ט פסוק כ"ו).

א _____ הניח אותה יעקב תחת ראשו כשישן (פרק כ"ח פסוק י"ז).

תפזורת לפרשה

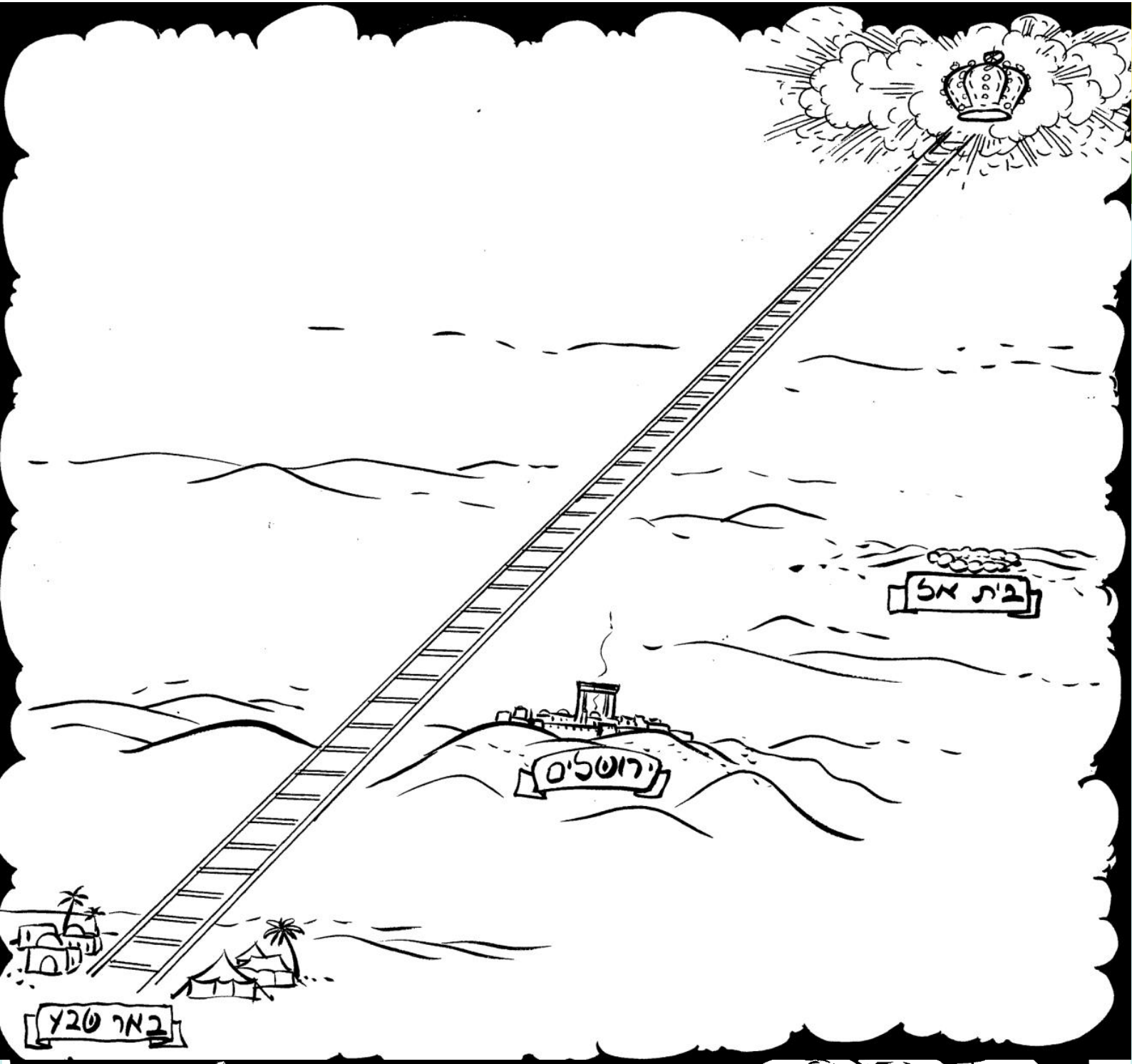
מ	ל	ו	ס	ב	ז	ד	פ	ט	נ	ש
מ	י	ת	ש	ב	ל	ח	ח	מ	י	ע
ב	ה	ד	ק	א	פ	כ	ד	פ	ב	ר
ל	ו	י	ע	ר	ה	ט	י	מ	י	ה
ה	ד	ג	ז	ל	י	ג	צ	ג	ו	ש
ה	ה	ר	מ	ו	ג	מ	ח	נ	י	מ
ק	ו	ש	י	י	ע	ל	ק	ק	צ	י
נ	ר	ה	ש	י	ק	א	ס	ו	א	מ
ת	מ	ד	ש	ו	ו	כ	ר	ד	נ	י
ר	ס	ו	כ	ס	ד	י	צ	י	פ	ב
ז	ר	ת	ר	פ	י	מ	ת	מ	ה	ל
צ	נ	א	פ	ל	מ	ר	ד	ע	ק	ג

מחסן מילים:

ויצא , סולם , עקודים , מלאכים , שער השמים , נקודים , בלהה , זלפה , תרפים , רהטים , יוסף , גלעד, מחנים , יהודה , באר , לוי , יגר שהדותא , יששכר , פחד יצחק

פרשת ויצא

בית אל
ירושלים
באר שבע

שכון
א"י